

Előfizetési árak:
 Évesi ár 8 kor., féléves 4 kor.,
 negyedéves 2 korona.
 Egyes számla ára 16 fillér,
 ha a k. m. k. utasított áras szerint.
 A lap megjelenik minden szombati
 napon.
 Felelős szerkesztő
 BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 ha a lap szerkesztésével
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 ha a lap anyagi részét illető közle-
 mények az előfizetési pénzek küldendők.
 Adóügyi igazgató:
 FUCHS ANTAL.

PEST-MEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA.

Mi lesz az ujbpesti faipari szakiskolából!

Ujpest, július 2-án.

Az ujbpesti faipari szakiskolának sorsa iránt a tanügynek s az iparos-képzésnek barátjai közül nagyon sokan érdeklődve: számos oldalról intézik hozzáunk azt a kérdést: Miért szűnteti be fokozatosan, a kereskedelemügyi miniszter ezt az iparos-nevelő-intézetet? Mit ad helyette Ujpestnek, ennek a nagy iparos községnek? Miért nem tesz lépéseket a község előjárósága, képviselő-testülete, s minden társadalmi tényezője, hogy Ujpest ne csak iparos község, hanem szakiskolája révén az iparos községek mintája legyen, hogy iparosai, az ország iparosainak legműveltebb iparosai, példányképei legyenek.

A két első kérdésre világos feleletet ad a kereskedelemügyi miniszternek azon íratata, melyet f. é. április hó 21-én 20.015 IX. sz. a. intézett Dr. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszterhez, s mely a következőleg hangzik:

„Nagyméltóságú Miniszter Ur!

A főhatóságom alatt álló ujbpesti állami faipari szakiskola eddigi működése eredményeiből azon tanúságot vontam le, hogy az intézet termékenyítő hatása kevéssé érvényesült a helyi iparban. A tapasztalatok ugyanis, a melyek eddig tétettek, azt mutatják, hogy akkor, midőn az intézet évenként alig néhány tanulót képez ki, és ezek sem helyezhetők el a helyi iparban, ad-

dig a helybeli asztalos kisiparosok, segédek- és tanoncok számára, az intézet hatása nem terjedkedik ki.

A nagyobb arányú anyagi eszközökkel, melyekkel az intézet jelenleg fenntartatik, nem állván arányban annak eredményei és különösen, miként elől jeleztem, a közvetlen érdekelt iparosok, az intézet sok évi fenállása dacára is, nem részesülvén ennek jótékony kihatásában, igen természetes, hogy a mai helyzet fenntartását sem az intézet, sem a helyi ipar komoly érdekei meg nem engedik.

Ez okból megfontolás tárgyává kell tennem azt a kérdést, hogy mily szervezettel volna az intézet ellátandó, hogy hatása a helyi asztalosiparra fokozott mértékben biztosítható.

Ujpesten mintegy 900 önálló iparos között közel 200 asztalos; mintegy 1900 iparossegéd között közel 500, vagyis a segédek 25%-ka asztalos, és ugyanezen iparágban van mintegy 700 tanonc közül 300 vagyis az összes tanoncok 60%-ka.

Az asztalos iparnak Ujpesten való ezen nagy kiterjedése azt látszik megkívánni, hogy az intézet átszervezésével ezen nagyszámú iparos képzésére fordítható kellő figyelem.

Ezt akként vélem elérhetőnek, hogy egyrészt az iparos segédek számára továbbképző szaktanfolyamok, másrészt az önálló kisiparosok részére gyakorlati tanfolyamok szerveztessenek.

Ezen két irányra nézve az intézetet egyidejűleg megfelelő tanulmányok és ja-

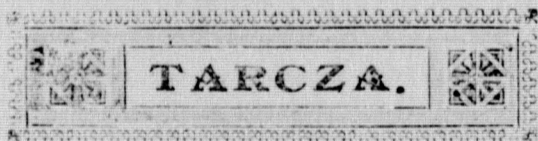
vaslattételre hívom fel, hátra maradna még annak a kérdésnek a megfontolása, hogy nem volna-e észlelhető a közel 300 asztalos iparos-tanonciskola létesítése?

Mint hogy azonban ezen kérdés Nagyméltóságod illetékességéhez tartozik, mielőtt ide vonatkozólag további lépéseket tennék, nevezetesen az Orsz. ipari és kereskedelmi oktatási tanács véleményét is meghallgatnám, arra van szerencsém Nagyméltóságodat tiszteletteljesen felkérni, hogy ezen utóbbi kérdést a saját nagybecsű szempontjából megfontolás tárgyává tenni, s ide vonatkozó böles véleményét velem mielőbb közölni méltóztassék.

Szíves tájékoztatásul arról is van szerencsém Nagyméltóságodat értesíteni, hogy a tanonciskolának szakirányúvá fejlesztésével, illetve a 300 asztalos iparos-tanonc oktatásának a rendes tanonciskolából való kivételével, a megfelelő költségek ezen szakirányú tanonciskola fenntartására továbbra is az eddigi módon a község hozzájárulásból és államsegélyből volnának fedezendőek, én a magam részéről esupán a tanítási eszközöket és a szakirányú vezetést biztosíthatnám ennek észleljaira.

A miniszter helyett: Dr. Wickenburg államtitkár.

Az ujbpesti faipari szakiskola azért szüntették meg tehát jelenlegi szervezetében, mert az intézet eddig alig néhány tanulót képzett ki s ezek sem voltak a helyi iparban elhelyezhetőek egyrészt,

Egy jóslat.

— Elbeszélés.

Irta: Brankovics György.

(Folytatás)

II.

Irma sem maradhatott sokáig a szobájában. Dobogó szíve nem fért el a szűk kebelben. A szabadba, a májusi est illatos levegője után vágyakozott ő is. A koszoru, melyet az anyja sirjára készített, még ott feküdt egy széken. Loránt szerelmi vallomása miatt csaknem megfedkezett róla.

Milyen halátlanság! gondolta. Ezt a mulasztást helyre kell rögtön hoznia. Felvette tehát a koszorút, elhagyta a kastélyt s a felkelő hold szönde fényénél, az ős nyárfák által szegélyezett uton a temetőbe indult.

Az egyszerű temetőt az Egerváry kastélytól egy negyedóránnyira, a falu keleti szélén egy kis magaslaton vastag falak kerítették, de a kapuja éjjel-nappal tárva volt s így Irma minden akadály nélkül bejutott a halottak országába, az anyja sirjához, ahol koszoruját az emlékkőre helyezte, azután letérdelt s imádkozni kezdett. Imáját befejezve, összetett kezekkel tekintett fel az égre s ily szavak toltak az ajkaira:

— Ó, drága anyám, tekints le reám, menyei lakodból, s mond meg nekem mit tegyek, mond meg boldogok leszünk-e, ha felesége leszek?

— Szép kisasszony! — mondá ekkor egy rikácsoló hang a háta mögött — a ha-

lottak nem beszélhetnek, lelkük pedig a földiek boldogságával nem törődik.

Irma, az első pillanatban megijedt a rikácsoló hangtól, felugrott térdelő helyzetéből, egyik kezével az emlékkőbe kapaszkodott, a másikat pedig védőleg emelte maga elé. A másik pillanatban azonban a hold fényénél felismerte azt az öreg ezigány asszonyt, a ki délelőtt a kastélyban kéregetett, de a kertész által kiutasított. Rögtön visszatért bátorsága s nyugodtan szólla.

— Nem én vagyok az oka, hogy ma üres kézzel kellett a kastélyt elhagynia. A kertész gorbombaságáért kárpótolni fogom, jöjjön közelebb!

A ezigányasszony csaknek esuszva közeledett Irma felé s azután alázatosan nyújtotta ki kezét, a melybe Egerváry örököse a pénz tárcájából egy aranyat eszutatott. A ezigány asszony azonban nemcsak az aranyat, hanem Irma kezét is a hatalmába kerítette s így szóllott:

— Kisasszonynak nagyon jó szíve s nagyon szép keze van!

— Ne törődjék maga ezzel jó asszony! mondá Irma, s kezét a ezigányasszony kezéből kivonni igyekezett.

— Ne törődjem, ne törődjem! . . . ismétli nevetve a ezigányasszony. Hát én nem is törődöm az ön kezével drága kisasszonnyam, de önnek törödni kellene azzal?

— Miért? Nem értem!

— Hát csak azért drágám, mert az ön kezéből tisztán kiolvasható az ön sorsa.

— Hogyan? Ön megtudja jósolni a jövőt?

— Meg én lelkem minden emberét, csak a magamét nem!

— Nos hát, mit jósol, mit olvas ki az ön kezemből?

A ezigányasszony barna arcának ránczai egyszerre összehúzódtak s a tekintete elsötétült, midőn Irma jobb kezének a tenyer hajlásait nézegette.

— Szép kisasszony, — szólla a ezigányasszony komolyan — nem jósolom meg a jövőjét?

— Miért? Oh vagy ugy! elfelejtettem! mondá Irma s ismét elővette tárcáját s egy bankópénzt nyújtott a ezigányasszony felé, a ki a pénzt nyugodtan szoknyájára zsebébe dugta, s azután határozott hangon válaszolá:

— És mégsem jósolom meg!

— Tudni akarom. Meg kell mondania. Reám nézve éppen most életkérdés, hogy legalább egy pillantást vethessek a jövőmbé.

A ezigányasszony hallgatott, s lassan lassan kiereszté Irén kezét a kezéből.

— Nem, drága kisasszony, jobb ha soha sem tudja meg, a mit a kezéből kiolvastam. Miért akar idő előtt szerencsétlen lenni?

Irma egész testében reszketett, s izgatottan nyújtotta tárcáját a ezigányasszony felé.

— Ime, oda adom minden pénzemet a mi nálam van, csak mondja meg, mit olvastott ki a kezemből, el vagyok készülve a legrosszabbra.

— Jól van! — válaszolá a ezigányasszony vontatottan. — Ön kívánja, tehát megmondom. A mit kezéből jósolhatok rövid és borzasztó. „Ön fogja előidézni annak a halálát, a kit szeret.”

Irma egy éles sikojjal a szívéhez kapott s az anyja s rjára hanyatlott. Midőn magához tért a ezigányasszony már eltűnt. Sápadtan, ingadozva, támoanyagva indult haza, a kastély felé. Szentül hitte, hogy a ezigány-

másrészt pedig az intézet, az asztalosok százaire képző hatást nem gyakorolt és így az elért eredmény nem állott arányban a ráfordított anyagi eszközökkel.

A megszüntetett faipari szakiskola helyét a kereskedelmi miniszter:

az iparos segédek számára továbbképző szaktanfolyamot,

az önmálló kisiparosok részére gyakorlati tanfolyamot akar szervezni,

az asztalos iparos-tanoncok számára pedig szakirányú asztalos iparos-tanonez-iskolát akar létesíteni.

A nyereség tehát sokkal nagyobb, Ujpestre nézve, sokkal becsesebb mint a veszteség s Ujpest iparos közönsége nagy köszönettel fog tartozni a kereskedelemügyi miniszternek, ha a fenti átiratban jelzett szervezettel felruházta intézetünket.

A terv megvalósításában okunk annál kevésbé van kételkedni, mert a vallás- és közoktatásügyi kormány a legkomolyabban foglalkozik a szakirányú asztalos iparos-tanoneziskola létesítésével s Ujpest község előljárósága, melyszintén felhivatott véleményadással, mint mindig, úgy most is a képviselőtestülettel együtt, nemcsak teljes erkölcsi súlyával, hanem tehetsége szerint: anyagi áldozatokkal is kész a kereskedelemügyi és közoktatásügyi minisztereknek, községünk kulturáját emelő, iparosainkat nevelő terveit hathatósan támogatni.

Ezzel megfeleltünk volna a cikkünk elején felvetett harmadik kérdésre is.

Mindezekből pedig az a logikai következtetés, hogy nem Ujpest előljárósága, képviselőtestülete, vezető férfiai lesznek az okai annak, ha Ujpestből nem lesz „híres iparos község“, ha iskolájából és műhelyeiből nem kerülnek ki „vezető férfiak“, hanem *egyedül Ujpest iparosai* lesznek az okai, mert ha majd az átszervezett intézet iránt is olyan közönnyel viseltetnek, mint amilyen közönnyel a mai faipari szakiskola iránt viseltettek: akkor ismét kárba fog veszni a kormánynak minden jóin-

asszonyt anyjának szelleme küldte utjába. Hogyan? Ó legyen Loránt gyilkosa? az ő szerelme idézze elő Loránt halálát? Loránt meghalljon csak azért, hogy őt rövid időre boldogítsa? Nem soha! Ez önzés lenne és nem szerelem?

Le kell róla mondania: de...

Mit mondjon neki reggel?

A valódi okot úgy sem szabad megtudnia!

Szerelmét többre becsülné, mint az életét.

Feleségül venné mindezek dacára s nem volna elég ellenálló ereje.

Ezt soha sem bocsáthatná meg magának.

Ő majd kimegy a nagy világba — s talán majd elfelejti őt.

De előbb neki kell távoznia, még ma, még ezen az éjszakán. Nem szabad többé tüzes szemeibe, szép arczába néznie.

Midőn Irma szobájába ért, tisztában volt önmagával s megelégedett határozata.

Loránt lovaglásából visszatérve, rögtön felkereste nyugvó helyét, csakhamar elaludt.

Irma gyorsan összeszedte legszükségesebb holmiját egy uti bőröndbe rakta s megparancsolta a kocsisnak, hogy fogjon be, mert a reggeli gyorsvonattal el kell utaznia.

Csodálkozó szobaleányának azt mondta, hogy egy váratlan hír kényszeríti a gyors elutazásra s nem tudja mikor fog visszatérni.

Hajnalhasadtakor kirobogott a kocsis a kastély udvarából.

(Folyt. köv.)

dulata, az államnak és községnek minden áldozata.

Nem a község előljáróságának, képviselőtestületének s vezető férfainak a homlokát kell tehát vasvesszővel megkocogtatni, hanem az Ujpesti iparosokat kell abból az „ázsiai közönyből“ felébreszteni, a melylyel legközelebb, legélethez vágóbb érdekeik iránt viseltetnek.

A községi képviselőtestület rendes közgyűlése.

— F. é. június hó 30-án. —

A községi képviselőtestület egy harmad-része, részint hazetias, részint kíváncsi, részint unalmas hangulattal jelent meg a mai rendkívüli közgyűlésen, a mely azonban mindössze is csak egy kissé pikáns ízű volt, de egyébként semmi érdekeset nem nyújtott.

A közgyűlés, jegyzőkönyv olvasása nélkül pont 3 órakor látott hozzá a tárgysorozat első pontjának tárgyalásához.

Zsoldos János főjegyző bejelenti, hogy a gróf Károlyi Sándor ellen folytatott pert jog kártalanítási per befejeztetett, hogy ennek a pörnek végeredményeként Ujpest községe 150,000 korona vagyonhoz jutott s így indítványozza: Mondja ki a képviselőtestület, hogy ez az összeg törzsvagyonként kezeltesse s szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet Dr. Sámuel Lázárnak, Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőnek, Illek Vince apátplébánosnak és Mády Lajos esperesnek, mert a pör körül ezek fáradtak a legtöbbet, s a kedvező eredményt ezeknek köszönhetjük leginkább.

Mády Lajos kijelenti hogy a pör megnyerésében dr. Sámuel Lázár után Zsoldos Jánosé a legnagyobb érdem s indítványozza, hogy Zsoldos János anyagi jutalomban részesíttessék.

Illek Vince, a 150,000 korona szellemi szerzőjének mondja Zsoldost, szinte Zsoldos adott még a Kuriának is eszmét arra nézve, hogy Ujpest mily alapon kaphat ebből a pörből valamit és így megérdemli, hogy jutalomban részesüljön. Csatlakozik Mády indítványához.

Winteritz Gyula nem csatlakozik hozzá, mert nem találja helyesnek, hogy a képviselőtestület minduntalan jutalmakat osztogasson a főjegyzőnek egyrészt — másrészt azonban ezt az indítványt ma nem is lehet tárgyalni, mert nincs a napirendre kitűzve. Szavazzon a képviselőtestület Zsoldos Jánosnak is jegyzőkönyvi köszönetet, de az anyagi jutalmazáshoz nem járul hozzá.

Friedmann Ármán csatlakozik Winteritz képviselő felfogásához és indítványához.

Zsoldos János főjegyző visszatartja Winteritz azon kijelentését, hogy neki a közgyűlés minduntalan jutalmakat osztogat, de máskülönben helyesli a felfogását. Ő mint a község főjegyzője csak a köteleességét teljesítette ebben a pörben, s így a jegyzőkönyvi köszönetet sem fogadja el és kéri Mády Lajost, hogy az indítványát vonja vissza.

Sonnenfeld Miksa kijelentette, hogy Zsoldos János ha soha — sem érdemelte meg — akkor most megérdemli az anyagi jutalmazást s indítványozza, hogy Mády Lajos indítványa a jövő ülés napirendjére tüzesse ki.

A közgyűlés tudomásul vette a pör befejeztét s törzsvagyonná fogadta a 150,000 koronát s Mády Lajos a jövő közgyűlésre halasztotta indítványát.

A közgyűlés továbbá:

Tudomásul vette a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönő leiratát a szegény-

tanulók részére adományozott tankönyvek tárgyában.

Elfogadta Wolfner Tivadar képviselő azon indítványát, hogy ismételtelen jelentse ki feliratilag az előljáróság, miszerint a kívánt óvodákat felállítani a község nem képes s kérje meg a minisztert, hogy a még hiányzó 2 óvodát állami költségen állítsa föl.

Elhatározta, hogy a csatorna-területhez szükséges telket a gróf Károlyi Sándorral kötött egyezség alapján 11 korona egyezségárban a község megveszi.

Tudomásul vette, hogy a megye törvényhatósága elutasította a Gurányi és Hevesi jegyzők által a főjegyző helyettesítése tárgyában beadott felebbezést s helyben hagyta, hogy a főjegyző Berényi Antal segédjegyző által helyettesíttessék.

Elhatározta, hogy a kerékpározók kihágásainak megállítására szabályrendelet alkottassék, a megadóztatás eszméje azonban, miután a luxus-kerékpározás ma már megszüntetnek tekinthető, eljuttassék.

Felhatalmazta az előljáróságot, hogy a község szükségleteinek fedezésére, a község törzsvagyonából 44,000 koronát kölcsön vegyen s azt f. évi december hó 31-ig visszafizesse. A felhatalmazás indoka, hogy a község jövedelmei az ex-lex következtében, a mely állapot még isten tudja meddig tarthat, oly gyéren folyik be, hogy pl. a múlt hónapban 35,000 koronával kevesebbet vett be a község pénztára, mint a múlt évben június havában.

Megengedte, hogy 10,595 K 96 fillér pótladó leírassék. A leírásra került összeg megdöbentő, de magyarázatát Jeli a nemleges zálogolási jegyzőkönyvekben, az adóalap megszűnésében az elhaltak és elköltözöttek nagy számában.

Megengedte, hogy Pál Sándor, Tausz György és Márki Gáborné közmunka tartozása leírassék.

Felvette a község kötelekébe Malina Antalt, kilátásba helyezte a felvételt Atlasz Lázárnak, ellenben visszatartotta hasonló kérelmével Geszler Terézt, Rosenfeld Mánóné szül. Epstein Malviint és Birnbaum Bernátot.

Elutasította Kalmár Lajos állásából elbocsátott fogyasztási ellenőr felebbezését, a ki a reá büntetesképen kirótt bírságot nem találta igazságosnak.

Megszavazott az ujpesti torna-egyesületnek 500 K rendkívüli segélyt s a jövő évtől kezdve 300 K rendes évi segélyt.

Felhatalmazta az előljáróságot, hogy jövőben törzsvagyonának egy részét az ujpesti ipartestületi hitelszövetkezethöz is elhelyezheti.

Helyt adott a váci káptalan járda-költség-törlése iránti kérelmének s hasonló esetek kikerülése céljából utasította az előljáróságot, hogy kérje ki dr. Kiss Sándor és dr. Kálmán Ödön jogi véleményét.

Hozzájárult a Szent-Gellért-utca csatornájához, ellenben a Báthory-utcai háztulajdonosok hasonló kérelmét szakvélemény beszerzése céljából a község mérnökének adta ki.

Megszavazott Gurányi István adóügyi jegyzőnek 500 K segélyt, a községi nős napidijasok téli segélyét az egész évre kiterjesztette. Ziska Lőrincz községi tizedes fizetését lelkiismeretes, pontos és hasznos szolgálatainál fogva 920 koronáról 1200 koronára emelte. Cziczka András elhalt községi szolga özvegye végkielégítésképen 200 koronát kapott.

Ezzel a közgyűlés véget ért, a mi tudósításunk azonban még nem.

Kötelességünk ugyanis még megemlé-

kezni dr. Seligmann Jenő képviselőről, aki nem engedett a 48-ból s kikövetelte a tárgysorozat első pontjának letárgyalása után interpellációinak a meghallgatását.

Dr. Seligmann Jenő nagy szónoki hévvel, de irgalmatlan magyarsággal és érthetetlen szó- és mondatfűzéssel követelte interpelláció cím alatt, de nem interpelláció alakjában, hogy a fogyasztási felügyelői állás, mely szerinte törvénytelen határozat alapján szervezetetett, szüntessék be és hogy a rákospalotai Wágner-féle gimnázium Ujpestre való áthelyezése czéljából egy bizottság küldessék ki.

Zsoldos János főjegyző, miután Seligmann Jenő dr. felszólalásának megadta az interpelláció rendes alakját, kijelenté, hogy a fogyasztási felügyelővel egy évre kötött szerződés f. é. július hó végén lejár, amikor is részletes jelentést fog tenni a közgyűlésnek, addig tehát legyenne az interpelláló urnak; a Wágner-féle gimnázium áthelyezése tárgyában a képviselőtestület közgyűlése mindaddig semmit sem határozhat, amíg Wágner Manó szándékát írásban be nem jelenti s esetleges kívánságait az előljárósággal nem közli.

A válasz első részét dr. Seligmann nem vette tudomásul, a közgyűlés azonban mind a két részt tudomásul vette, ép úgy mint a hogy tudomásul vette egyik hírlapíró társunk hatalmas horkolását is.

Az Ujpesti Chewra Kadisa rendkívüli közgyűlése.

Az Ujpesti Chewra Kadisa f. évi június hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen jelen volt 53 tag.

Elnök — az alapszabályok értelmében konstatálván a határozatképességet, — üdvözlí a megjelenteket és megnyitja az ülést. Bevezető szavaiban előadja az elnökség és előljáróság álláspontját, a mely hosszabb megfontolás után elhatározta, hogy a temető kőfallal kerítettessék be, azonkívül pedig építettessék egy a mai kornak megfelelő halottsház; kéri a közgyűlést, hogy az elnökség és előljáróságnak ezen indítványa egyhangulag fogadtassék el, a mennyiben pedig valakinek ez ellen kifogásai volnának, szóljanak a napirenden levő tárgyhöz.

Dr. Seligmann Jenő orvos a pénzügyi viszonyokról kér felvilágosítást, mert ő zsákba maeskat venni nem akar, míg ezt nem kapja meg, addig semmiféle építkezésbe bele nem egyezik.

Dr. Führer Simon ajánlja, hogy fogadtassék el az elnökség és előljáróság javaslata egyhangulag.

Elnök dr. Seligmann Jenő felszólalására kijelenti, hogy a pénzügyi viszonyok ismeretesen nem tartozik a jelen gyűlés hatáskörébe, mert ezekről meggyőződést szerezhetett magának minden tag a legutóbb kibocsátott évi jelentésből és mérlegről; tiltakozik az ellen, mintha az elnökség és előljáróság zsákba maeskat akarna árulnia, ezt a vádat visszautasítja. Az elnökség és előljáróság, — ugymond, — teljes jóhiszeműleg járt és jár el, a mikor a közgyűlésnek indítványát elfogadásra ajánlja, tisztában van azzal, hogy a kiadásokra a fedezet meg van és így senkinek sines jogában ezt kétségbe vonni.

Fuchs Antal pártolja az indítvány elfogadását, egyben pedig utal arra a szegényletes és közegészségi szempontból is káros állapotra, a melyben a zsidó temető jelenleg van; tartozunk ezzel ugymond nemcsak önmagunknak, hanem azoknak is, a kik ott nyugosszák örök álmaikat; dr. Seligmann Jenő kételyeit nem veszi komolyan, teljes bizalommal viseltetik az elnökség és előljá-

róság indítványa iránt és kéri annak egyhangu elfogadását.

Lichtenstein Mór dr. Seligmann Jenő indítványát pártolja.

Klein Ignác alelnök a közgyűlés iránti előzékenységből ismerteti a pénzügyi viszonyokat, egyben pedig kijelenti, hogy az összes építkezések 25,000 koronába fognak kerülni, a melyre 20,000 korona fedezet van már is, a többi 5000 koronát gyűjtés útján fogják beszerezni, nincs tehát ok a bizalmatlanságra, és kéri az indítvány elfogadását.

Dr. Seligmann Jenő nincs egy véleményen Klein Ignáccal, mert szerinte csak addig szabad nyújtózkodni, a meddig a takaró ér, már pedig ha 20,000 korona áll rendelkezésre, nem szabad 25,000 koronát elkölteni; nem kell nekünk palola, ugymond gunyosan, a koldulásnak sem barátja, mert jelenleg nem olyanok a viszonyok, hogy a tagokat meg lehessen szerezni, hagyjuk ezt jobb időkre, egyben azonban egy közvetítő indítványt tesz, mely oda konkludál, hogy a bekerítés igenis esináltassék most, a halottsház építése pedig halasztassék el jobb időkre.

Dr. Führer Simon ismételve kéri a közgyűlést fogadja el egyhangulag az elnökség és előljáróság indítványát, sőt szavaztassék nekik jegyzőkönyvi köszönet buzgó és önzetlen működésükért.

Több szónok nem jelentkezővén elnök kijelenti, hogy két indítvány van, az egyik az elnökség és előljáróságé, a mely szerint az építkezés teljesen készítettessék el, a másik dr. Seligmanné, a mely szerint csak a kerítés. Szavazásra kerülén a dolog az elnökség és előljáróság indítványa 48 szavazattal 5 ellenében elfogadtatott, egyben jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott az elnökség és előljáróságnak önzetlen működéséért, mire elnök köszönetet mondva a megjelenteknek bezárta az ülést.

H I R E K.

— Clarisseum. Gróf Károlyi Sándor és neje szül. Kornis Klarissza grófnő 500.000 korona alapítványt tettek egy az István-telek létesítendő leánynevelő-intézet czéljaira. Az új intézet az alapító grófnő után „Clarisseum” nevet fog viselni s f. é. szeptemberben nyílik meg, minek folytán az István-teleki elemi iskola megszűnik. Az alapítványösszege az esztergomi káptalannál helyeztetett el.

— Bódék és tüzek. Ujpesten csaknem minden utczában még az Árpád-utat sem véve, vannak olyan fabódék, a melyekben fát és szenet árulnak, a hol a kereskedők napról-napra, percéről-perczre tűzveszedelemmel fenyegetik a háztulajdonosokat és a lakosokat. Legutóbb a Kis-Deák-utczát fenyegette egy ilyen bódé miatt a tűzveszély. Ez alkalomból kérjük az előljáróságot először arra, ne engedje meg többé, hogy fabódékat az utczai homlokzatra építsenek, másodsor arra, ne engedje meg, hogy szenet és felvágott fát a kereskedők ilyen bódékban felhalmozzanak és áruljanak. Ujpest község már abba a korbá jutott a mikor az építészeti és szépségi hibák szegényére válnak s amikor kötelessége mindent megakadályozni, a mi a lakosok élet- és vagyonbiztonságát veszélyezteti. Tessék a fa- és szénkereskedőknek kő- avagy téglából épült helyiségeket bérelni; ott azután akár véletlenségből, akár gonosz spekulációból gyulad ki a biztosított rakomány; a tűzveszély könnyebben és hamarabb megfékezhető.

— Névmagyarosítás. Dr. Feldmann Gyula belügyminiszteri engedéllyel „Fadgyas”-ra változtatta családi nevét.

— Esküvő. Berdenich Ernő f. é. július hó 1-én d. u. 6 órakor tartotta a helybeli róm. kath. templomban Dósa Margit kisasszonnyal, Dósa Albert és neje Mihályffy Leona leányával az esküvőjét.

— Nyári mulatság. Az U. R. A. K. sporttelepe javára, tegnap szerdán, a rákospalotai parkvendéglőben zártkörű táncszüveget rendezett. Szerény! Kázmért, a klub elnökét, sajnálattal kellett nélkülöznünk, mert súlyos beteg. Mindazonáltal Ováry Toldi János és Koóss Béla alelnökök, Erkel Jenő háznagy, Durmics József és Sautner Félix pénztárnokok, Wester Gusztáv ellenőr és a mintegy 60 tagból álló rendező bizottság ezuttal is megmutatta, hogy egyesületük szimpatikus. Különösen a hölgyek tüntették ki az atlétikát azzal, hogy nagy számban jelentek meg, köztük igen sok serdülő leányka, a kiket bizonyára itt készítenek elő a mamák a téli bálók síma parketjére, de a kiken — mint a hogy láttuk — már nem sok kikészíteni való van: olyan szépen lejtették a pas de quatret, bostont, pas de patineurt stb., hogy szinte gyönyörűség volt őket nézni. A Kolozsváry nővérek, Andrejka Margit, Grenso Miczi és Didi, Dezső Margit, Gallauer Lujzáeska és Berta, aztán Fuchs Margit és még sokan, mind megannyi bimbó, keesesen lengett, mint a karesu rózsaszál, melyet gyöngéden érint az enyhe fuvallat. De a nagyobbakban sem kevesebb gyönyörűségünk telt. Mády Vilma, Deltl Erna Mártonffy Etelka, Brück Jolán, Fuchs Rózsai, no és még számtalan bájos leány szintén teljes ügybuzgalommal járult ahhoz, hogy a tánczkedv fokozódjék. (És a terem inkarnátus pora felkavarodjék). Ott láttuk a mulatságon Geduly Lajos evang. lelkész nejevel, a Kolozsváry, Mády, Pap-Szilágyi, Erkel, Andrejka, Maleczky, Grenso, Fuchs, Dezső, Holecshuster, Henzelmann és Winkler családokat, Vikár Bélát, Rössel Nándort stb. nejeikkel.

— Helybe szóló táviratok feladása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1903. évi június hó 19-én kelt 34678. sz. rendeletével a közönség érdekeinek előmozdítása czéljából megengedte, hogy a magyar korona országai területén lévő mindazon városokban, a hol kineztári posta- és távirathivatal látja el a távirat kézbesítő szolgáltatást, helybe szóló táviratokat is lehessen feladni, tekintet nélkül egyrészt arra, hogy a kézbesítéssel megbízott hivatalon kívül működik-e azon a helyen több posta- és távirat (távbeszélő) hivatal vagy nem s másrészt tekintet nélkül arra, hogy az ugyanazon helyen berendezett távirat a kézbesítést teljesítő hivattal táviratilag (távbeszélőn) vagy küldőnek útján állanak-e összeköttetésben? Ily táviratok díja szavanként 2 fillér, de táviratonként a legkisebb díj 40 fillér.

— Az ujpesti áll. polgári fluskola záróvizsgálata alkalmával szegénysorsu, jó tanuló és jó magaviseletű tanulóinak jutalmazásához hozzájárultak kegyes adományokkal: Wolfner Tivadar, Wolfner Gyula és társa, Mauthner testvérek és társai 20—20 kor., Egyedi Lajos, Ujpesti keresk. és iparbank, Ujpesti takarékpénztár, Ujpesti ált. önszolgáltató egyesület 10—10 koronával. Fogadják a nemesszivü adakozók a megjutalmazott tanulóknak és az intézetnek hálás köszönetét. Ez összegből könyvjutalmat nyertek: I. A oszt. Szücs Károly, Zsilinszky Mihály, Greczár Ernő, Surmik János. I. B oszt. Farkas Antal, Sárosi Béla, Schranz József. I. C oszt. Koch Béla, Karger Lajos, Kassai Lajos, Tóth Béla. II. A oszt. Gönye Sándor, Holics József, Szucs Lajos, Wassermann Zoltán. II. B oszt. Weisz Árpád. III. A oszt. Sostek Ferencz. III. B oszt. Elek József, Fischer Ferencz, Jeszenszky Zoltán. IV. A oszt. Vanicsék János, Tiroly József, Zambó András. IV. B oszt. Herczföld Jenő, Karanovszky József, Deutsch Miklós, Mauks János, Fischer Odón, Halápy Jenő. Mint jeles tornászok 2—2 korona jutalmat kaptak: Ketner István IV. A., Weisz Miklós IV. B., Duchange Aladár III. A., Schrank Odón II. B., Förster Nándor II. A osztályos tanulók.

— Gyászrovat. Pollacsek Géza magánhivatalnok f. hó 1-én hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunytban Polgár Márton festőművész testvéröcsését gyászolja.

— Nyári piknik. Az ujpesti izr. iparos és kereskedő ifjak egylete f. évi július hó 5-én délután a saját kerthelyiségeiben díjtékezéssel, hangversennyel és táncszüveget egybekötött kedélyes ünnepélyt nyári pique-nique-et rendez. Az ünnepély d. u. 2 órakor kezdődik.

— Az ujpesti zeneművelő egyesület (conservatorium) f. évi július hó 4-én szom-

baton este a rákospalotai parkvendéglő összes helyiségeiben saját zeneiskolája felségezésére táncszal egybekötött nyári mulatságot rendez, mely az iránta mutatkozó érdeklődés után itélve, sikerültnek ígérkezik.

A magyar nemzeti jellem. Sok szép és hangzatos dikiót hallottunk és olvastunk már arról, hogy milyen nagy és fontos feladata van a nemzeti nevelésnek, meg arról, hogy milyen hazafias és polgári erényeket neveljenek a gyermekekbe az anyák, a tanítók, de arra nézve, hogy mi módon, mely uton és eszközökkel fejlesszék a magyar nemzeti jellemet, vajmi ritkán és gyarlán kapunk felvilágosítást; rendszeres vezérforral pedig egyáltalán nincs sehol. Könnyen érthető, hogy erre égető szükség van. E tapasztalat és tudat arra indította néhány lelkes pedagógusunkat, hogy a pedagogia gyakorlata alkotó elemeinek, módszerének művelésére társaságot alapítsanak. Így keletkezett a *Magyar Pestalozzi Társaság*. Melegen ajánljuk művelt közönségünk figyelmébe hasznos czélját és nemes törekvését. Nincs szó anyagi áldozatról, hanem egyedül jóakaratu érdeklődésről. A dolog természete szerint csupán a közönség érdeklődése mellett töltheti be hivatását, minthogy egyedül a család és iskola harmonikus működése biztosíthatja az üdvös sikert, a gyakorlati nevelés nagy problémáinak szerencsés megoldását. Vegyék hát komolyan fontolóra a *Magyar Pestalozzi Társaság* czélját, melyet a következőkben jelzünk. A társaság czélja: Pestalozzi Henrik János családi és iskolai nevelési vezéreszméinek magyar nemzeti irányban leendő megvalósítására törekedni. E czél érdekében a társaság alapelvekül elfogadja a dr. Havas Gyula által 1897-ben alapított és szerkesztésében megjelenő „Magyar Pestalozzi” czimű gyakorlati nevelésügyi irodalmi vállalat programjában kifejtett iránytelveket. Ennélfogva különösen odahat a társaság: a) hogy az élettapasztalatok, valamint a tudomány, irodalom és művészet nyomán az okszerű jellemfejlesztő nevelés számára gyakorlatilag alkalmazható utbaigazításokat állapítsanak meg és népszerűsítsenek; b) hogy a családi és iskolai nevelést lehetőleg összehangzásba hozza. A ki bővebb tájékozást óhajt, forduljon a Társaság elnökségéhez (Budapest, VII., Dohány-u. 44. sz. sz.)

562. végrh. sz. 1903.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujjesti kir. járásbíró-ságnak 1903. évi V. 844 2. sz. végzése foly-

tán **Dr. Aradi Béla** ügyvéd által képviselt **Kanovics Géza** mint **Fodor József** eng. felperes részére **Paeséri Kanovics Hedvig** alperes ellen 2596 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1754 koronára becsült ingóságokra az ujjesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna alperes lakásán **Ujjest Kossuth utca 19-ik szám** alatt leendő megtartása határidőül 1903-ik évi **július hó 11-ik napján délután 5 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy

elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujjesten, 1903. évi június hó 30. napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Egy jó karban lévő zongora szabad kézből olcsó áron azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Okleveles tanító.

a ki sok évi gyakorlattal bir, kedvező feltételek mellett elvállalja közép- és elemi iskolai tanulók, esetleg felnőttek oktatását. Javító- és felvételi vizsgálatra sikerrel előkészít a franczia nyelvből is. Czim a kiadóhivatalban.

Butorüzlet-megnyitás.

Van szerencsénk Ujjest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy **május 1-től** kezdve Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá”-val szemben egy dusan felszerelt

Butorüzletet

nyitottunk, a hol is készpénzfizetés mellett, részletre vagy kölesön-butorok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók.

Saját készítményű **bálószoba-, ebédlő-, szalon-, előszoba-, iroda-, konyha-, stb. berendezések**, ugyszintén egyes darabok is — teljes garancia mellett, — rendkívül jutányos áron beszerezhetők.

Megrendelések a legpontosabb kivitelben gyorsan eszközöltetnek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kéri;

az Ujjesti asztalos-mesterek saját készítményű butor-raktára

Ujjest, Árpád-ut 60. szám, a „Központi Szállodá”-val szemben.

TELEFON-SZÁM: 44-65.

8-10

Fuchs Antal és József

kő- és könyvnyomdája

Ujjest, István-utca 9. sz.

Ajánlkoznak a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalnak hirdapok és művek minden nyelvben, körlevelek, táblázatok, esketési, gyűlési és egyéb meghívók, gyászjelentések, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és egyetbeli nyomtatványok, szállítólevelek, falragaszok, vonalzott üzleti könyvek, folyóiratok stb. stb. a legmérsékeltebb árakon való elkészítését.